

over til Sagen, at imødegaae den mod mig fattede Dom. Jeg indrømmer villigt, at, siden min Ankomst hertil Byen i October Maaned, ere mine Anskuelse og Domme i flere ikke ganske uvæsentlige Punkter blevne berigtigede. Sandelig, jeg vilde ansee min Tid for ubeldigt anvendt, om ikke sex Maaneders Ophold i Hovedstaden og sex Maaneders Deeltagthed i Rigsdagens Forhandlinger skulde i flere Henseender have sat mig istand til mere velbegrunder og rigtigere at bedømme disse Forhold end dengang. Jeg indrømmer endvidere, at jeg er den, der først fremkom med denne Sag og bragte i Forslag at anlægge en Action mod det dengang bestaaende Ministerium, saavel for Udstedelsen af Forordn. af 26de Juli som paa Grund af de finantielle Overstridelser, at jeg, da denne Sag om at anlægge Action, paa Grund af Forordn. af 26de Juli, fremkom anden Gang her i Salen, ei alene undlod at forene mig med Forslagsstillerne, men at jeg er den, der først har bragt paa Tale at gaae over til en motiveret Dagsorden, hvilket jo ogsaa senere blev vedtaget af Thinget, og nu atter, da der er Spørgsmaal om at sætte dette Ministerium under Tiltale paa Grund af Overstridelserne, da kan jeg ikke gaae med Fleertallet, men har troet, at det er gaaet for vidt. Med alt det mener jeg dog, at der er god Overensstemmelse i min Færd, en Overensstemmelse, som det muligvis er undgaaet den ærede Rigsdagsmand at iagttage.

Da jeg i October Maaned mødte her, stod Rigsdagen ligeoverfor det nu afgaaede Ministerium, da kæmpede Rigsdagen for sin Ret, og, om den ogsaa nærede et glad Haab, saa var den dog ingenlunde sikker paa Kampens endelige Udfald; da stillede jeg mig blandt dem, der truedes med at lide Uret, og stillede mig mod dem, der havde Magten, og det er det, jeg haaber og stræber efter ogsaa nu at fuldføre under Tingenes forandrede Stilling. Det Ministerium, som dengang havde Magten, og som truede Rigsdagen, er nu, og, efter min fulde Overbevisning, til Held for Danmark, flyttet og magtesløst. Nu er det Rigsdagen, som har Magten, og nu er det igjen Magten, som truer med at udøve Uret, og derfor

stiller jeg mig nu som dengang blandt dem, som trues med at lide Uret, og stiller mig mod dem, der have Magten. See! det er denne Overensstemmelse i min Færd, jeg har troet at burde have.

Det Næste, jeg ønsker at omtale, er denne Sags store Betydning og Vigtighed; den er ikke alene af stor Betydning og Vigtighed for de Mænd, der ville blive Gjenstand for Tiltale, men den er det tillige for vort hele constitutionelle Væsen og dets Udvikling. I alle andre Sager, vi her behandle, staae vi ikke alene; de Beslutninger, vi tage, skulle ogsaa tages af det andet Thing, og, ere de tagne af begge Thing, skulle de stadfæstes af Kongen. Men, ved at tage Beslutning om at anlægge Action imod det afgaaede Ministerium, staae vi alene; vi tage denne Beslutning uden det andet Things Medvirkning og uden nogen Stadfæstelse fra Regjeringens eller Kongens Side. Naar vi endvidere tage Hensyn til, at denne Sag for en stor Deel gaaer ud paa et Erstatningsøgsmaal, og dette Erstatningsøgsmaal igjen bevirker paa en anden Beslutning, vi ogsaa selv stændigt have taget, nemlig den, ikke at bevilge de Summer, der ere forlangte paa Tillægsbevillingen, da mener jeg, at heraf klart maa fremgaae, at den Function, Thinget idag vil udøve, er een af de højeste og vigtigste, thi det udøver den med en Magtfulde som ingen anden Sag, det udøver den med en uindskrænket Magtfulde; ingen kan fuldkaste denne Bestemmelse, som ikke behøver yderligere Stadfæstelse. Men nu mener jeg, at, ligesom enhver uindskrænket Magt ikke kan have andre Garantier end moralske, saaledes ligger ogsaa deri den første Opfordring for Forsamlingen til at benytte denne Magt med stort Maadehold, med stor Betænkethed. Vel er det ansøgt af den ærede Rigsdagsmand for Randers, at han trostede sig til i denne Sag at kunne gaae med og stemme for, at Erstatningskravet blev gjort gjældende, thi han meente, at det dog tilsidst vilde afhænge af Rigsretten, som den vilde dømme eller ikke, men jeg troer, at han i denne Henseende har aldeles feilet. Det er Folkethinget, der bestemmer, om Udgifterne skulle bevilges eller ikke, og der sidenefter tager Beslutning, om Ministrene skulle tiltales og